

Nr 29.

Ankom till riksdagens kansli den 25 april 1940 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om särskild ersättning i vissa fall för skada till följd av olycksfall vid flygning.

I en till riksdagen avlåten, den 30 mars 1940 dagtecknad proposition nr 193, som hänvisats till bankoutskottets förberedande handläggning, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till förordning om särskild ersättning i vissa fall för skada till följd av olycksfall vid flygning.

Berörda författningsförslag är av följande lydelse:

Förslag till Förordning

om särskild ersättning i vissa fall för skada till följd av olycksfall vid flygning.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

Där någon, som fullgör flygtjänstgöring vid krigsmakten, å tid, då riket icke befinner sig i krig, skadats till följd av olycksfall vid flygning, skola, utöver föreskrifterna i lagen den 17 juni 1916 (nr 235) om försäkring för olycksfall i arbete eller förordningen den 18 juni 1927 (nr 234) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, följande särskilda bestämmelser om ersättning i anledning av olycksfallet gälla.

2 §.

1 mom. Har till följd av olycksfallet livränta förklarats skola utgå till den skadade enligt lag eller förordning, som i 1 § sägs, skall, där den skadade på grund av olycksfallet blivit oförmögen till flygtjänstgöring, såsom tillägg till sådan livränta utgivnas, om den skadade äger tjänstepensionsrätt, en

fjärdedel och eljest hälften av livräntans belopp, i intet fall dock mindre än 300 kronor om året.

2 mom. Om olycksfallet, utan att medföra sådan nedsättning i arbetsförmågan, att livränta skall utgå enligt nämnda lag eller förordning, dock föranlett, att den skadade blivit oförmögen till flygtjänstgöring, skall till honom utgivas en årlig livränta av 300 kronor.

3 §.

1 mom. Har olycksfallet medfört den skadades död och efterlämnar den avlidne änka med rätt till livränta enligt lag eller förordning, som i 1 § sägs, skall såsom tillägg till livräntan utgivas, där den avlidne ägt familjepensionsrätt, en fjärdedel och eljest hälften av livräntans belopp.

Efterlämnar den avlidne barn (adoptivbarn), skall, sedan livränta, som enligt samma lag eller förordning tillkommer barnet, upphört att utgå, särskild livränta med enahanda belopp utgivas till barnet till dess det fyllt nitton år.

Efterlämnar den avlidne föräldrar (adoptivföräldrar), vilka jämlikt berörda lag eller förordning blivit berättigade till livränta i anledning av dödsfallet, skall tillägg till livräntan utgå med dennas halva belopp, dock att livränta och livräntetillägg tillhopa icke må överstiga värdet av det underhåll föräldrarna åtnjutit av den avlidne.

2 mom. Har jämlikt bestämmelse i förutnämnda lag eller förordning livränta till efterlevande nedsatts, skola de i 1 mom. omnämnda livräntetillägg beräknas i förhållande till de nedsatta livräntebeloppen.

4 §.

I avseende å livränta eller livräntetillägg enligt denna förordning skola bestämmelserna i lagen om försäkring för olycksfall i arbete och förordningen om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militär-tjänstgöring, i tillämpliga delar lända till efterrättelse. Å livränta eller livräntetillägg varom nyss sagts må dock avdrag enligt föreskrifterna i 11 § i lagen eller 11 § i sistnämnda förordning icke göras; ej heller må i anledning därav, att sådan livränta eller sådant livräntetillägg utgår, nedsättning jämlikt 7 § i lagen eller 7 § i förordningen ske i livränta, som utgives jämlikt lagen eller förordningen.

5 §.

Livränta eller livräntetillägg, som utgår jämlikt denna förordning, bestrides av statsmedel samt bestämmes av riks försäkringsanstalten, i den mån ej jämlikt 6 § lagen om försäkring för olycksfall i arbete eller 6 § förordningen om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militär-tjänstgöring, beslutanderätten tillkommer försäkringsrådet.

Beträffande försäkringsrådets behandling av ärenden rörande tillämpningen av de i denna förordning givna bestämmelserna skall gälla vad i 6 § lagen den 29 juni 1917 om försäkringsrådet stadgas i fråga om där omnämnda ärenden.

6 §.

De närmare föreskrifter, vilka, utöver vad denna förordning innehåller, finnas erforderliga för förordningens tillämpning, meddelas av Konungen eller, efter Konungens bemyndigande, av försäkringsrådet eller riksförsäkringsanstalten.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1940. I fråga om olycksfall, som inträffat före nämnda dag, skall dock förordningen äga tillämpning allenast om och i den mån Konungen det beslutar.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till propositionen.

Verkställda utredningar m. m.

I sin till 1937 års riksdag avgivna berättelse meddelade 1936 års statsrevisorer, att de verkställt utredning rörande de ersättningar, som i olika former tillkomme den i flygtjänst sysselsatta militära personalen ävensom efterlevande efter vid flygolyckor omkommen militärpersonal. Revisorerna anförde därvid bland annat följande:

Generella grunder, efter vilka ersättning borde utgå till omkommen flygpersonals efterlevande, hade icke fastställts, ehuruval pensionsförhållandena för försvarsväsendets personal blivit reglerade, utan hade riksdagen efter framställning från vederbörande prövat varje särskilt fall med hänsyn till de föreliggande omständigheterna. Visserligen hade framställningar i sådant syfte hittills av riksdagen bifallits, men kvarstode dock ett visst osäkerhetstillstånd för flygpersonalens anhöriga, så länge åtgärder icke vore vidtagna för att i görligaste mån trygga dessas ställning vid olycksfall med invaliditet eller dödlig utgång till följd under en verksamhet, vilken innebure avsevärt större olycksfallsrisker än annan sysselsättning i statens tjänst. Revisorerna ville även erinra därom, att riksdagen vid särskilda tillfällen framhållit önskvärdheten av att enhetliga grunder kunde genomföras för beviljande av understöd åt genom olyckshändelse under flygtjänstgöring omkomna militära befattningshavares efterlevande. Med hänsyn till det anförda ansåge revisorerna, att bestämmandet av formen för särskild ersättning under flygtjänstgöring snarast möjligt borde bliva föremål för en allsidig utredning.

Riksdagen fann (skr. nr 311, punkt 4) vägande skäl tala för att beträffande den militära flygpersonalen frågan om rätt till ersättning åt efterlevande ävensom vid invaliditet klarlades och grunderna härför fastställdes. Då emellertid detta spörsmål sammanhängde med frågan om de övriga särskilda löneförmåner, som utginge till berörda personal, syntes utredningen böra omfatta samtliga de ersättningar, som ansåges böra tillkomma denna personal. Under åberopande av det anförda hemställde riksdagen, att Kungl. Maj:t ville låta verkställa utredning ifråga om bestämmandet av formen för särskild ersättning till i flygtjänst sysselsatt militär personal.

Sedan Kungl. Maj:t därefter anbefallt flygförvaltningen att verkställa den av riksdagen begärda utredningen, avgavs sådan den 12 mars 1938 av *chefen för flygvapnet och flygförvaltningen* gemensamt. I utredningen förordades — förutom reglering av förmånerna under flygtjänstgöring åt olika kategorier av militär personal — att den statliga försäkringen för olycksfall i arbete skulle beträffande olycksfall under flygtjänstgöring utbyggas enligt vissa närmare angivna riktlinjer.

Den 20 maj 1938 förordnade *Kungl. Maj:t*, att utredningen skulle överlämnas till 1936 års lönekommitté — vilken tillsatts med uppdrag att verkställa revision av gällande avlöningsbestämmelser för befattningshavare vid den civila och militära statsförvaltningen — för att vara för kommittén tillgänglig vid fullgörandet av dess uppdrag.

1936 års lönekommitté anförde i betänkande den 23 december 1938 (stat. off. utredn. 1938: 55) i anledning av flygmyndigheternas nyssnämnda förslag — dock endast såvitt anginge de ordinarie beställningshavarna vid försvarsväsendet — att lönekommittén ansett sig böra förorda, att en reglering av rätten till förhöjda livränteförmåner vid olycksfall under flygtjänstgöring för ordinarie beställningshavare verkställdes i huvudsaklig överensstämmelse med vissa i betänkandet närmare angivna riktlinjer. I fråga om utformningen av erforderliga bestämmelser i ämnet hade lönekommittén ansett sig icke böra framlägga något förslag. Kommittén förutsatte, att frågan härom komme att i första hand underkastas prövning och förslag av riksförsäkringsanstalten.

I yttrande den 20 februari 1939 över lönekommitténs betänkande framlade *riksförsäkringsanstalten* viss utredning och förslag beträffande frågan om en reglering av rätten till ersättning vid skador eller dödsfall till följd av olycksfall under flygtjänstgöring.

I *proposition (nr 245) till 1939 års lagtima riksdag* med förslag till militärt avlöningsreglemente m. m. anförde (sid. 106) föredragande departementschefen i samband med behandlingen av bestämmelser om flygtillägg m. m., som upptagits i reglementsförslagets 27 §, att han funnit sig böra tillstyrka lönekommitténs förslag, att flygtilläggen tillsvidare skulle bibehållas vid dittillsvarande nivå. Avvägningen av nämnda förmåner vore emellertid i viss mån beroende av det sätt, på vilket en reglering av rätten till förhöjda livränteförmåner vid skador eller dödsfall på grund av olycksfall under flygtjänstgöring kunde komma att genomföras. Med hänsyn till sistnämnda frågas komplicerade beskaffenhet vore departementschefen icke beredd att på grundval av den utav riksförsäkringsanstalten förebrogta utredningen framlägga något förslag i ämnet. Enligt departementschefens mening borde frågan om en reglering av rätten till olycksfallsersättning åt flygande personal eller dess efterlevande lämpligen upptagas till slutlig prövning och avgörande i ett sammanhang, sedan avlöningsförhållandena ordnats för försvarsväsendets personal i sin helhet, däribland även det fast anställda manskapet.

Vad i propositionen nr 245 sålunda anförts föranledde icke någon erinran från riksdagens sida.

I betänkande den 14 december 1939 med förslag till manskapsavlöningsreglemente (stat. off. utredn. 1939: 38) har 1936 års lönekommitté — i enlighet med av Kungl. Maj:t därutinnan lämnat uppdrag — i samband med frågan om flygavlönning åt manskap upptagit spörsmålet rörande livränteförmåner åt militära beställningshavare i anledning av olycksfall under flygtjänstgöring m. m. till förnyad behandling (sid. 54—68, 126—128 och 164—166). Kommittén har härvid anført i huvudsak följande:

Lönekommittén ville inledningsvis erinra därom, att riksförsäkringsanstalten uttalat sig för en avvägning av livränteförmånerna i anledning av olycksfall under flygning efter i sak ej oväsentligt förmånligare grunder än dem, som innefattats i lönekommitténs förslag av den 23 december 1938. Riksförsäkringsanstalten hade emellertid därvid icke alls berört sambandet mellan frågan om en avvägning av livränteförmånerna och frågan om flygtilläggsnivå utan behandlat frågan om livränteförmånerna såsom ett helt fristående problem. Det förefölle emellertid kommittén uppenbart, att en lösning i enlighet med de av anstalten förordade riktlinjerna icke kunde åstadkommas utan att samtidigt flygtilläggen underkastades reduktion. Med hänsyn därtill vore det enligt kommitténs mening angeläget, att den tilltänkta förhöjningen av livränteförmånerna hölles inom sådana gränser, att de nuvarande flygtilläggen kunde bibehållas vid oförändrad nivå. Med utgångspunkt från dessa riktlinjer och med ledning i övrigt av riksförsäkringsanstaltens utlåtande hade inom kommittén utarbetats ett utkast till förordning i ämnet.

Beträffande det huvudsakliga innehållet i de av kommittén föreslagna bestämmelserna har kommittén anført bland annat:

Vad anginge frågan, vilka personalgrupper som borde göras delaktiga av livränteförhöjningarna, hade kommittén utgått från den förutsättningen, att dessa borde tillkomma såväl ordinarie beställningshavare som fast anställt manskap. Generella bestämmelser i ämnet för reservstats- och reservpersonal ävensom för värnpliktiga hade däremot ej ansetts påkallade. Vid invaliditet på grund av olycksfall under flygning borde ersättning utgå med olika belopp för beställningshavare, som åtnjöte respektive ej åtnjöte pensionsrätt. Det förra vore fallet med officerare och underofficerare samt civilmilitära beställningshavare, medan däremot manskap — med undantag av flaggkorpraler och högbåtsmän — ej hade rätt till pension. Kommittén förordade med nyssnämnda utgångspunkt, att tillägg till invaliditetslivränta enligt olycksfallsförsäkringslagen eller militärsättningsförordningen finge utgå med belopp motsvarande en fjärdedel eller, där beställningshavaren vore i avsaknad av tjänstepensionsrätt, hälften av livräntans belopp. Vidare borde stadgas att, därest olycksfallet — utan att medföra sådan nedsättning av arbetsförmågan, att författningsenlig livränta kunde utgå — föranlett att beställningshavaren blivit oförmögen till flygtjänstgöring, till honom skulle utgivas en årlig livränta av 300 kronor.

I analogi med den förut angivna utformningen om bestämmelserna om livräntetillägg till skadade flygare förordade kommittén, att livräntetillägget till änka efter förolyckad flygare bestämdes till en fjärdedel, då den avlidnes beställning varit förenad med familjepensionsrätt, men eljest till hälften av livräntans belopp. Vid bifall till detta förslag skulle tilläggen till de enligt olycksfallsförsäkringslagen, respektive enligt militärsättningsförordningen utgående livräntorna — under förutsättning att den beräknade arbets-

förtjänsten uppginge till maximibeloppet 3,000 kronor — utgöra för änka med familjepensionsrätt 187 kronor 50 öre och för änka utan pensionsrätt 375 kronor.

Med avseende å ersättning till efterlevande barn (adoptivbarn) hade riksförsäkringsanstalten förordat, att barn (adoptivbarn) i fråga om åtnjutande av livräntetillägg skulle likställas med änka, vilket alltså skulle innebära, att tillägg skulle utgå med 25 procent för icke pensionsberättigade och med 50 procent för pensionsberättigade barn. Ehuru det måhända ur principiella synpunkter kunde anses mindre tilltalande, att livränta medgäves utgå intill högre ålder än som gällde enligt olycksfallsförsäkringslagen, hade lönekommittén ansett sakliga skäl tala för att i stället för den av riksförsäkringsanstalten ifrågasatta anordningen livränta, beräknad enligt de i olycksfallsförsäkringslagen, respektive i militärsättningsförordningen stadgade grunderna, finge utgå intill dess barnet fyllt 19 år eller samma ålder som gällde för upphörande av barnpension enligt allmänna familjepensionsreglementet. Härigenom syntes nämligen syftet med en anordning till förbättrande av barnens försörjningsmöjligheter bliva bättre tillgodosett än enligt riksförsäkringsanstaltens förslag.

Med avseende å ersättning till efterlevande föräldrar (adoptivföräldrar) förordade kommittén, att tillägg till livränta skulle utgå med livräntans halva belopp, dock att livränta och livräntetillägg tillhoppa icke finge överstiga värdet av det underhåll de av den avlidne åtnjutit.

En *reservant* inom lönekommittén, herr *Tamm*, har förordat, att livräntetillägget till änka efter förolyckad flygare generellt bestämmes till hälften av livräntans belopp, vare sig den avlidnes beställning varit förenad med familjepensionsrätt eller icke.

Riksförsäkringsanstalten har i anledning av lönekommitténs ovan återgivna förslag anfört i huvudsak följande:

Beträffande frågan om vilka kategorier av militär personal, som den särskilda författningen i förevarande ämne borde omfatta, ansåge riksförsäkringsanstalten, att icke blott ordinarie beställningshavare och fast anställt manskap utan även reservstats- och reservpersonal samt värnpliktiga borde komma i åtnjutande av särskild ersättning vid olycksfall under flygning. Nu rådande tidsförhållanden med talrika inkallelser till förstärkt försvarsberedskap och partiell mobilisering hade nämligen även för reservstats- och reservpersonal samt värnpliktiga medfört en långvarig och påfrestande tjänstgöring med ökad risk för olycksfall av ifrågavarande slag.

I fråga om storleken av livräntetilläggen hade riksförsäkringsanstalten funnit sig kunna lämna kommitténs förslag härutinnan utan erinran.

Vidkommande livräntor till efterlevande barn hade anstalten ansett sig böra vidhålla sin tidigare uttalade uppfattning, att livräntetillägg skulle utgå, vid sidan av de enligt olycksfallsförsäkringslagen och militärsättningsförordningen utgående livräntorna, till efterlevande barn med 25 respektive 50 procent, allteftersom den avlidnes beställning varit förenad med familjepensionsrätt eller ej.

Föredragande departementschefen har anfört:

På sätt som framgår av vad i det föregående anförts har efter framställning från riksdagen utredning verkställts rörande formerna för särskilda ersättningar till i flygtjänst sysselsatt militär personal. Förslag hava framlagts och delvis redan antagits rörande nya bestämmelser om flygtillägg och andra kontanta tillägg till lönen. Vid sidan härav har nu genom 1936

års lönekommittés försorg även upprättats förslag till författningsbestämmelser angående särskild ersättning i vissa fall i anledning av olycksfall, som inträffat under flygning.

Ehuru flygtilläggen ursprungligen torde hava avsetts innefatta jämväl ersättning för bekostande av särskild försäkring mot den avsevärda olycksfallsrisk, som är förenad med flygning, lärer enighet numera råda därom, att åtgärder böra vidtagas för att — vid sidan av flygtilläggen m. m., vilka ur bland annat rekryteringssynpunkt ansetts nödvändiga att bibehålla — med hänsyn till de särskilda förhållanden, under vilka flygtjänstgöringen utövas, tillskapa speciella förmåner att utgå för den händelse att olycksfall skulle inträffa. De olika för flygare avsedda ersättningarna och förmånerna stå emellertid, såsom den verkställda utredningen utvisar, i ett nära samband med varandra. Vid utarbetandet av det förslag till bestämmelser rörande olycksfallsersättningar, som nu föreligger till bedömande, har också hänsyn tagits till detta samband.

Departementsförslaget.

1 §.

I 1 § — motsvarande 1 § i lönekommitténs förslag — har uttryck givits åt den allmänna principen, att ersättningar enligt den nu föreslagna förordningen skola utgöra förmåner vid sidan av de ersättningar, som utgå enligt allmänna olycksfallsförsäkringslagen och militärsättningsförordningen.

Beträffande frågan om vilka kategorier av militär personal, som skola omfattas av förordningens bestämmelser, har föredragande departementschefen anslutit sig till riks-försäkringsanstaltens uppfattning och således förordat, att förordningen gives tillämpning icke blott å ordinarie beställningshavare och fast anställt manskap utan jämväl å reservstats- och reservpersonal samt värnpliktiga.

I enlighet med vad lönekommittén föreslagit har förordningens tillämplighet ansetts böra inskränkas till tid, då riket icke befinner sig i krig. Vidare har ansetts böra utsägas, att det för förordningens tillämplighet skall vara fråga om olycksfall under *flygtjänstgöring*. I författningen har icke närmare angivits vad som skall förstås med uttrycket »vid flygning». Att under detta uttryck bör falla såväl färd med annat militärt luftfartyg än flygplan som fallskärmshopp har syntts departementschefen stå klart.

2 §.

Den avvägning av livräntetilläggens storlek, som föreslagits av lönekommittén, varvid hänsyn tagits till storleken av flygtilläggen, har syntts departementschefen lämplig. Under förutsättning att livränta förklarats skola utgå enligt allmänna olycksfallsförsäkringslagen eller militärsättningsförordningen skulle sålunda såsom tillägg utgivas, om den skadade äger tjänstepensionsrätt en fjärdedel samt eljest hälften av livräntans belopp. Det har härvid ansetts böra föreskrivas, att livräntetillägget i intet fall skall understiga 300 kronor.

Är nedsättningen i arbetsförmågan ej så stor, att livränta skall utgå enligt någon av nyssnämnda författningar, men har olycksfallet dock föranlett, att

den skadade blivit oförmögen till flygtjänstgöring, förutsättes — såsom lönekommittén föreslagit — livränta utgå med 300 kronor.

3 §.

Beträffande livräntetillägg till änka och föräldrar samt livräntor till barn efter person, som avlidit på grund av skada genom olycksfall vid flygning, har föredragande departementschefen efter övervägande av de olika förslag, som därutinnan framlagts, ansett sig böra godtaga det av lönekommitténs majoritet upprättade. Det avsteg från gällande princip om livräntas utgående till barn allenast intill 16 års ålder, som förslaget innebär, har med hänsyn till föreliggande särskilda omständigheter icke ansetts behöva föranleda några betänkligheter.

4 §.

Föredragande departementschefen uttalar, att det syntts vara av värde, att bestämmelserna i allmänna olycksfallsförsäkringslagen och militärsättningsförordningen i princip göras tillämpliga med avseende å livräntor och livräntetillägg enligt den nu föreslagna förordningen. Ett stadgande härom har därför införts i 4 §. Stadgandet har emellertid ansetts böra förses med undantag, dels därutinnan att avdrag enligt 11 § i allmänna olycksfallsförsäkringslagen eller samma paragraf i militärsättningsförordningen från ersättningar enligt den nu föreslagna förordningen icke skall få göras, dels ock så till vida, att nedsättning i livränta, som utgives jämlikt allmänna olycksfallsförsäkringslagen eller militärsättningsförordningen, icke skall få vidtagas jämlikt 7 § i lagen eller samma paragraf i förordningen i anledning därav, att livränta eller livräntetillägg utgår enligt den nu föreslagna förordningen.

5 och 6 §§.

Av lönekommittén föreslagna bestämmelser hava utan saklig ändring upptagits i departementsförslaget. Vissa tillägg av formell natur hava dock intagits i förslaget.

I kraftträdelse- och övergångsbestämmelser.

Lönekommittén har erinrat, att riksförsäkringsanstalten ansett det vara skäligt, att möjlighet bereddes för tillerkännande av de ifrågasatta tilläggsersättningarna även i sådana fall, där skadan timat före ikraftträdandet av de blivande ersättningsreglerna. Enligt lönekommitténs mening borde emellertid av principiella skäl någon retroaktiv tillämpning av nämnda regler icke ifrågakomma. Riksförsäkringsanstaltens förslag i denna del hade därför icke upptagits i kommitténs utkast.

Föredragande departementschefen uttalar, att den nu föreslagna förordningen lämpligen synes kunna träda i kraft den 1 juli 1940. Med hänsyn till att ersättning för skada på grund av olycksfall vid flygning i viss utsträckning redan tidigare beretts synes det departementschefen lämpligt att — trots de principiella skäl, som kunna anföras mot en retroaktiv tillämpning

av en ny författning — möjlighet beredes för tillerkännande av ersättningar enligt grunderna i förordningen även i sådana fall, då skadan inträffat före den 1 juli 1940. Avgörandet härutinnan torde böra läggas i Kungl. Maj:ts hand.

Departementschefen uttalar slutligen, att därest på grund av bestämmelserna i den föreslagna förordningen kostnader skulle uppstå under budgetåret 1940/41, desamma synas kunna få bestridas från det under tolfte huvudtiteln upptagna förslagsanslaget till *Statsverket åliggande, av andra medel ej utgående ersättningar i anledning av olycksfall i arbete.*

Utskottets yttrande.

Det förslag i fråga om särskild ersättning i vissa fall för skada till följd av olycksfall vid flygning, som innefattas i den nu föreliggande propositionen, har tillkommit efter ingående överbäganden och utredningar, varvid bland annat beaktats det nära samband, som förevarande problemkomplex äger med den särskilda flygtilläggsersättningen under flygtjänstgöring. Utskottet finner för sin del förslaget innebära en godtagbar lösning av frågan om en generell reglering av rätten till ersättning åt efterlevande till förolyckade militärflygare ävensom vid invaliditet på grund av olycksfall vid flygning, varför utskottet vill tillstyrka, att det vid propositionen fogade författningsförslaget lägges till grund för reglerande föreskrifter i ämnet.

I likhet med föredragande departementschefen hyser utskottet den uppfattningen, att icke blott ordinarie beställningshavare och fast anställt manskap utan jämväl reservstats- och reservpersonal samt värnpliktiga böra göras delaktiga av de föreslagna förmånerna. Vad angår avvägningen av livräntetilläggen, vill utskottet biträda den i propositionen förordade differentieringen av tilläggen allt efter förhandenvaron respektive frånvaron av tjänste- eller familjepensionsrätt för den, som skadats eller förolyckats under flygning. Jämväl i övriga delar finner sig utskottet kunna giva sin anslutning till förslaget.

Ehuru utskottet i princip är av den uppfattningen, att en retroaktiv tillämpning av en ny författning icke bör förekomma, har utskottet med hänsyn till de särskilda förhållandena på förevarande område icke något att erinra mot att Kungl. Maj:ts tillägges befogenhet att utan riksdagens hörande besluta om ersättning enligt grunderna för den föreslagna förordningen i sådana fall, då skada inträffat före den tilltänkta dagen för förordningens ikraftträdande.

Under återopande av det ovan anförda hemställer utskottet,

att Kungl. Maj:ts förevarande proposition må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 25 april 1940.

På bankoutskottets vägnar:

BJ. HOLMGREN.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Åkerberg**, *Friggeråker*, *von Horn**, *Sundvik*, *Öman**, *Leander*, *Lindbäck* och *Lindblom*;

från andra kammaren: herrar *Holmgren*, *Andersson* i *Falkenberg**, *Gustavson* i *Västerås*, *Andersson* i *Munkaljungby*, *Leffler**, *Eriksson* i *Sandby* och *Mattsson*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herrar *Öman* och *Holmgren*.
